

Mishnah Shekalim, chapter 8

משנה שקלים פרק ה

(1) Any saliva found in Jerusalem [is assumed not be from a zav or zavah whose saliva would defile people or vessels via contact and] is [thus] deemed to be pure except for those found in the upper market [since those defiled would congregate there]; these are the words of Rabbi Meir. Rabbi Yose says: During other times of the year whatever [saliva] is in the middle

כל הרקין הנמצאים בירושלים טהורין, חוץ משל שוק העליון, דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר, בשאר ימות השנה, שבאמצע טמאין ושבצדדין טהורין. ובשעת הרגל, שבאמצע טהורין ושבצדדין טמאין, שמפני שהן מעטין מסתלקין לצדדין: ב כל הכלים הנמצאים בירושלים דרך ירידה לבית הטבילה טמאין. דרך עליה, טהורין, שלא בדרך ירידתן עליתן, דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר, כלן

of the street is [assumed to be from a zav or zavah who walked in the center of the street so as not to touch others and is assumed to be] defiled but that which is on the sides [of the street is assumed to be from pure persons who avoided the center of the street and] is [therefore,] deemed to be pure. But during the season of the Festivals, that which is found in the middle [of the street] is assumed to be pure while that which was found on the sides [of the street] are assumed to be defiled for since they [i.e., defiled persons during the Festivals] are in the minority they move over to the sides.

(2) All vessels found in Jerusalem on the path leading down to the house of immersion are assumed to be defiled but [those found] on the way up are deemed pure. For [there were two paths and] the path [used by those defiled] leading down [to the mikvah] was not the [same] path leading up [used by those who immersed]; these are the words of Rabbi Meir. Rabbi Yose says: All vessels are

רבנו עובדיה מברטנורא

א כל הרקלין הנמצאים בירושלים טהורים. ולא מחזיקין להו ברוקו של זוב וזבה, שהן מטמאין אדם וכלים, משום דאזלינן בתר רובא: חוץ משל שוק העליון. לפי שזובסין נכרים היו מצויין שם, וחכמים גזרו על הנכרים שהיו כזבין לכל דבריהם ורוקו טמא. ואית דאמרי, לפי ששוק העליון לא היתה דריסת הרגל מצויה שם וזבין וזבות שמתבודדין ומתרחקין מבני אדם היו מצויים שם: שבאמצע טמאים. משום דזבין וזבות שכיחי ומהלכים באמצע הדרכים, והטהורים מסתלקים לצדי הדרכים מקום שאין דריסת הרגל מצויה ומוזהירין לכל טמא שלא יגע בהן. אבל בשעת הרגל שרוב ישראל טהורין, הטמאים מסתלקים לצדדים שלא יטמאו את העם, והטהורים הולכים באמצע הדרכים, הלכך בשעת הרגל רוקין הנמצאים באמצע טהורים, ושבצדדין טמאין. והלכה כר' יוסי: ב דרך ירידה לבית הטבילה. שני דרכים היו למקוה, באחד יורדים ובאחד עולים, שלא יגעו הטמאים בטהורים. ושל דרך ירידה ודאי טמאים לפי שנפלו מיד המביאים לטבילה: שלא כירידתן עליתן. דבירידתן

deemed to be pure except for the basket, the shovel, and the bone tool, reserved [for compressing bones] for graves.

טהורין, חוץ מן הסל והמגרפה והמרצה המיחדין לקברות: ג סכין שנמצאת בארבעה עשר, שוחט בה מיד. בשלשה עשר, שונה ומטביל. וקופיץ, בין בזה ובין בזה שונה

(3) If a knife was found on the fourteenth [of Nissan it is assumed to have been immersed the day before allowing the necessary nightfall (*ha'arev shemesh*) for it to become pure and] may be used immediately for [the] slaughtering [of the Pesah offering], if found on the thirteenth [though it is possible that it had already been immersed, it is also possible that its owner was waiting till the last moment before sundown to immerse it and thus] it is immersed again [since the purity status of utensils used for consecrated items may not be in doubt]. However, a meat cleaver [since it may not be used for the Pesah offering which required not to break any bones, thus] whether found on the thirteenth, or fourteenth, must be immersed again [to establish purity. The Gemara (Pesahim 70a) asks since it can be used for the accompanying hagigah offering why may we not assume that it was immersed on the thirteenth? The Gemara answers we are talking about a very specific case here, where the Nasi was deathly ill on the thirteenth and thus if he died the entire congregation would be defiled as a result of attending his funeral. This would allow the offering of the Pesah sacrifice in a defiled state and it would therefore not be required to purify utensils. Therefore, regarding the knife since it is possible that the Nasi would not die and the Pesah offering would be offered in purity, it would be necessary to immerse it on the thirteenth, however, regarding

רבנו עובדיה מברטנורא

ודאי טמאים היו לכך היה מורידן לבית הטבילה. ובעלייתן טהרו לאחר שהטבילן: ר' יוסי אומר כולן טהורין. דלא גזרו על ספק כלים בירושלים. והלכה כר' יוסי: מגריפה. כלי שגורפים וכונסים בו עצמות המתים כשהם מפוזרים: מריצה. כלי שרוצצים ומשברים בו עצמות המת כשרוצים להכניסם בסל להוליכן ממקום למקום: ג שוחט בה מיד. דודאי הטבילה בעליה מאתמול כדי שיהיה לה הערב שמש ותהא ראויה לשחוט בה היום בערב הפסח: בשלשה עשר שונה ומטביל. כלומר אע"ג דאיכא למימר כבר הטבילה בעליה, צריך המוצאה להטבילה שנית, דשמא לא הטבילה בעליה דהיה להם שהות להתנין עד סמוך לחשכה, ואע"פ שלא גזרו על ספק כלים בירושלים, משום חומרא דקדשים הצריכה טבילה. ורמב"ם פירש, שונה להוות עליה, דשמא נטמאת במת והזה עליה בשלישי, ועתה שונה ומזה עליה ואחר כך מטבילה: קופיץ. סכין גדול עשוי לחתוך בשר ולשבור בו עצמות: בזה ובזה. בין בשלשה עשר בין בארבעה עשר: שונה ומטביל. לפי שאין הקופיץ ראוי אלא לחגיגה ששברת עצם מותר בה. ובגמרא דפסחים (דף ע) מוקי מתניתין בזמן שהיה הנשיא גוסס

the cleaver, it is a double doubt, (a) if the Nasi dies in which case the hagigah offering was not offered and (b) if the Nasi does not die, there may still be no need to offer the hagigah in a case where there is enough flesh in the Pesah sacrifice, thus people may not immerse the cleaver because of the

double doubt]. If the fourteenth fell on Shabbat [then a cleaver found on the thirteenth] may be slaughtered with [or used] immediately [on the assumption that it had been immersed on the thirteenth]. If it was found on the fifteenth [since everyone knows that immersion is forbidden on the Festival it may be assumed that it was immersed on the thirteenth] and it may be used immediately. If it was found tied to the knife [it is assumed to have been immersed with the knife and] it has the same law as the knife.

(4) A curtain which became defiled via a secondary defilement [it touched defiled liquids which by Rabbinic decree defile utensils] is immersed within the Temple confines and may be brought in immediately [not requiring nightfall (*ha'arev shemesh*) to become pure]. But one that became defiled via a primary defilement is [removed and] immersed outside the Temple confines and is spread out to dry in the *cheil* [area which was just outside the Courtyard]. If it was a new curtain

רבנו עובדיה מברטנורא

בשלשה עשר, שאם ימות יהיו כל הצבור טמאים ויקרב הפסח בטומאה ולא יהיו צריכים לטהר הכלים. הלכך, סכין צריך לשחיתת הפסח דחד ספיקא הוא שמא לא ימות הנשיא ויעשו את הפסח בטהרה מטבילין אותה וחוקה שטיהרוהו ביום שלשה עשר כדי לשחוט בו את הפסח בארבעה עשר. אבל קופיץ דתרי ספיקי, שמא ימות הנשיא ויעשו פסח בטומאה ואז אין מביאין חגיגה ואין צריכין לקופיץ, ואף אם לא ימות שמא יהיו הפסחים מרובים ולא יעשו חגיגה בארבעה עשר, הלכך לא מטבילי ליה וחוקתו שלא שיהרוהו: **חל ארבעה עשר להיות בשבת שוחט בה מיד**. ולא אמרינן כיון דשבת הוא לא נשחוט בה מספיקא שמא טמאה היא ונמצא הפסח טמא ומחלל את השבת שלא במקום מצוה. ורבותי פירשו, שוחט בה מיד בקופיץ קאמר, דאע"ג דאין חגיגה בשבת, מכל מקום חוקה שהטבילה מערב שבת לצורך חגיגת חמשה עשר: **בחמשה עשר שוחט בה מיד**. לפי שכל העם יודעים שהזאה וטבילה אסורה ביום טוב ומטבילין את הכל מלפני יום טוב: **נמצאת** הקופיץ קשורה לסכין, אמרינן ודאי הטבילה עם הסכין. אבל רמב"ם פירש, נמצאת סכין סתמא קשורה עם סכין אחרת ידועה, הרי היא כסכין הידועה, אם טמאה טמאה ואם טהורה טהורה: **ד פרוכת שנטמאת בולד הטומאה**. שנגעה במשקין טמאים, שחכמים גזרו על המשקין שנטמאין כלים, גזירה משום משקה דוב ובה כגון רוקו ושכבת זרעו, שהם אב הטומאה ומטמאין אדם וכלים מדאורייתא: **מטבילין**

it is spread out on the roof of the collonade, so that the people may see [and admire] their craftsmanship since they were beautiful.

(5) Rabban Shimon ben Gamliel says in the name of Rabbi Shimon the son of the deputy [High Priest]: The curtain was one handbreadth thick and was woven onto seventy-two threads, each thread was braided from twenty-four threads [consisting of six threads of blue wool, six of purple wool, six of crimson wool and six threads of linen]. Its length was forty cubits and its width was twenty cubits [corresponding to the dimensions of the entrance hall] and was made out of eighty-two times ten thousand [individual threads]. They would make two [new] curtains every year [which required immersion to sanctify its use for the Temple] and three hundred priests [not to be taken literally, rather meaning a lot of people] would immerse it.

(6) If flesh of most holy offerings are defiled, regardless, of whether with a primary, or secondary defilement, whether inside, or outside the Temple confines — the school of Shammai say: Everything is to be burned inside [the

רבנו עובדיה מברטנורא

אותה בפנים. ואינה טעונה שילוח מחוץ למחנה שכונה, כיון שלא נטמאת אלא בולד הטומאה: **ומכניסין אותה מיד.** שאינה טעונה הערב שמש: **נטמאת באב הטומאה.** בשרץ או בנבילה: **מטבילין אותה בחוץ.** דטעונה שילוח, כדאמרין בפרק בתרא דעירובין, המכניס טמא שרץ במקדש חייב: **ושוטחין אותה בחיל.** חוץ לעזרה: **ה' נימין.** ליצ"ש בלע"ז: **עשרים וארבעה חוטין.** לפי שהיא עשויה מתכלת וארגמן ותולעת שני ושש, וכל מין ומין חוטו כפול ששה, כדאיתא ביומא: **ארכה ארבעים ורחבה עשרים.** כמדת פתח האולם שהיה גבהו ארבעים ורחבו עשרים: **ושמונים ושתים רבוא.** כך היה מנין החוטין שהיא נעשית מהן, פירוש אחר, מנין דיגרי זהב שהיו מוציאין עליה. יש ספרים שכתוב בהן ובשמונים ושתים ריבות, כלומר דשמונים ושתים נערות בתולות היו מתעסקות בעשייתה: **ושלש מאות כהנים היו מטבילין אותה.** דכלים הנגרמים אע"פ שנגמרו בטהרה צריכים טבילה לקודש כדאיתא במסכת חגיגה (מ"ב). **ושלש מאות כהנים** דתנן במתניתין לשון גזמא והבאי הוא, דלא היה צריך כל כך כהנים להטבילה: **ו הכל ישרף בפנים.** בבית הדשן הגדול שהיה בעזרה ששם שורפים פסולי קדשי קדשים, שכל פסולו בקודש שורפין אותו בקודש:

Temple Courtyard in the great place of burning where they burned disqualified most holy offerings] except that which was defiled with a primary defilement outside [the Temple Courtyard]. While the school of Hillel say: Everything is to be burned outside the Courtyard with the exception of that which [meets two conditions [(a) it] was defiled by a secondary defilement [and (b)] while inside the Temple confines [however that which became defiled with a primary defilement must be removed immediately from the Temple confines and so too, if it became defiled outside the Temple confines even with a secondary defilement it may not be brought in].

(7) Rabbi Eliezer says: That [flesh of a most holy offering] which was defiled by a primary defilement regardless, of whether inside, or outside the Temple confines, is burned outside and that which was defiled by a secondary defilement, regardless, of whether inside, or outside the Temple confines is burned inside [since Rabbi Eliezer maintains that secondary defilement is Biblically pure]. Rabbi Akiva says: The place where it became defiled is the place where it is burned [regardless of whether inside or outside].

(8) The limbs of the daily burnt-offering were [temporarily] placed on the lower half of the ramp on the west side [while the priests went to pray], those of the *mussaf* burnt-offerings were placed on the lower half of the ramp on the east side and those of the *mussaf* of Rosh Hodesh were placed on top of the *karkov* rim

רבנו עובדיה מברטנורא

חוץ משנטמא באב הטומאה בחוץ. דכיון דחמירא טומאתו ואירע פסולו בחוץ אין להכניסו לעזרה לשרפו, הואיל ולא היה פסולו בקודש: **חוץ משנטמא בולד הטומאה בפנים.** דאית בית תרתי, טומאתו בפנים וקילא טומתו. אבל נטמא באב הטומאה אין להשהות הטומאה בפנים עד שתשרף, אלא יוציאנה מיד וישרפנה בחוץ: **ז ואת שנטמא בולד הטומאה בין בחוץ בין בפנים ישרף בפנים.** דכיון דטהור מדאורייתא אפילו נטמא בחוץ יש לקיים בו שריפתו בקודש: **ה מחציו הכבש ולמטה במערב.** כהנים הזוכים בפייס באברי התמיד להעלותם, לא היו מעלים אותם בפעם אחת, אלא נותנים אותן על הכבש והולכים ללשכת הגזית לקרוא את שמע ואח"כ חוזרים ומקריבים האברים על גבי המזבח, וקטני הכא דניתנים מחציו הכבש ולמטה, שהכבש ארוך ל"ב אמה ומחציו ולמטה נותנים אותן. ורוחב הכבש שש עשרה אמה, ובחציו שלצד מערב היו נותנים אותן: **ושל ראשי**

הטמאה בחוץ. ובית הלל אומרים, הכל ישרף בחוץ, חוץ משנטמא בולד הטמאה בפנים: **ז רבי אליעזר אומר, את שנטמא באב הטמאה, בין בפנים בין בחוץ, ישרף בחוץ.** **ואת שנטמא בולד הטמאה, בין בפנים בין בחוץ, ישרף בפנים.** **רבי עקיבא אומר, מקום טמאתו שם שרפתו: ה אכרי התמיד, נתגין מחציו כבש ולמטה במזרח, ושל מוספין נתגין מחציו כבש ולמטה במערב, ושל ראשי**

on [east side] of the Altar [i.e., on the *soveiv* deck which surrounded the Altar upon which the priests walked on]. The laws of shekalim [since they are used for purchasing offerings] and first-fruits [since they must be brought to the Temple] apply only during the Temple era, but the laws of the tithing of the grain and the tithing of animals

and the law of the firstborn animals, apply both during the Temple era and afterwards. If one consecrates shekalim or first fruits [though they only apply during the Temple era, nevertheless,] they are consecrated [and subject to their relevant laws]. [However,] Rabbi Shimon says: If one consecrates first-fruits they are not consecrated [since regarding first fruits the verse specifically states: “You shall bring to the **House of the Lord**” (Exodus 23:19)].

רבנו עובדיה מברטנורא

חדשים. מחציו ולמעלה, דהיינו על כרכוב המזבח שהוא הסובב. וכלפי המזרח: **אינן נוהגים אלא בפני הבית.** שקלים משום דצורך קרבן נינהו וכיון שאין קרבן אין שקלים. וביכורים דכתיב (שמות כג) ראשית ביכורי אדמתך תביא בית ה' אלהיך, בזמן שיש לך בית יש לך ביכורים, אין לך בית אין לך ביכורים: **אבל מעשר דגן וכו' נוהגים בפני הבית ושלא בפני הבית.** דקדושת הארץ לא בטלה, הלכך צריך להפריש תרומות ומעשרות. ומעשר בהמה צריך להפריש העשירי. ובמסכת בכורות אמרו שביטלו מעשר בהמה, דלא ליתו בה לידי תקלה: **המקדיש שקלים וביכורים.** דאין נוהגים אלא בפני הבית, אם הפרישן שלא בפני הבית קדשי: **ביכורים קודש אינן קודש.** כיון דבהדיא כתיב בהו (שם) תביא בית ה' אלהיך, אפילו הפרישן בדיעבד, לא קדשי, ואין שם ביכורים חל עליהן שלא בפני הבית. ורמב"ם פירש, המקדיש לבדק הבית שקלים וביכורים שיש לו כבר. ולפירושו לא אתבריר טעמא דר' שמעון אמאי שקלים קדשי, וביכורים לא קדשי. והלכה כרבי שמעון:

קדשים נתגין על כרכב המזבח מלמעלה [מתחת כרכב המזבח מלמטה], השקלים והבכורים אין נוהגין אלא בפני הבית, אבל מעשר דגן ומעשר בהמה והבכורות נוהגין בין בפני הבית בין שלא בפני הבית. המקדיש שקלים ובכורים, הרי זה קדש. רבי שמעון אומר, האומר בכורים קדש, אינן קדש: